

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. XIV. De Sententia super appellatione deserta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

Iatum, modò hujus revocatio fiat ante definitivam L. quod iustis. 14. ff. de re judic: loquente de Judice ordinatio, quod extendit Abbas in eit. c. 60. n. 3. etiam ad delegatum; ergo; quod tamen accipie, antequam interlocutoria executioni mandata est; nam post nequè istam revocare potest, nisi, causa cognitā, vel de consensu partium, ut notat Bart. in dict. L. 14. n. 11.

2885. Sequitur 2. ex vi dicti c. 60. etiam à comminatione injusta facta per Judicem, licet illud in re non sit præsens, sed futurum, posse judicialiter appellari, modò sit præsens verbaliter; ut colligitur ex illis verbis: *aliquid comminando*; & notat Abbas ibid. n. 5. dixi; *judicialiter*; nam si gravamen nec in re, nec in verbo sit præsens, appellari non potest nisi extra-judicialiter; *judicialis* enim petit gravamen *illatum* de præsenti, vel in re. Saltum in verbali comminatione; sic Abbas eit. Sublatā porrò totaliter appellatione (quod fieri potest etiam sine consentiu partium, ut patet ex illo verbo liberè) *Judex à quo in cognitione causæ liberè procedit*, per clarum textum supra. n. 2883. relatum; qualiter autem verificetur, *cessante causâ cessare effectum*, diximus lib. 1. tit. 2.

2886. Quæstio est 2. qualiter ipse appellans possit tollere ipsam appellationem interpositam? Resp. quod possit, ei renuntiando vel expressè, vel tacite. Expressè renuntiat, si ab ea desistat, ut dicitur 2. q. 7. c. ei, qui, § si verò, ibi: *Si verò is, qui appellavit, pænitentia ductus, ab appellatione desistere voluerit, non prohibetur*: Sicut in 7. lib. Codicis, tit. de appellat. L. 28. Impp. Arcadius, & Honorius statuisse leguntur, & c. *Ut super* 4. h. t. in 6. ubi Innocentius IV. præcepit Judicem, à quo appellatum, ut appellanti, Apostolos petenti tribuat, secundum priorem ejusdem Innocentii constitutionem, quæ incipit: *Cordi*: Sin autem instanter pètentiti non dederit Apostolos, processus ejus postea institutus irritus erit, *præterquam si appellationi renuntiatum sit*. Advertendum tamen, appellantem posse quidem ab appellatione desistere, si adversæ partis non interfit, & res adhuc integrâ sit; si autem pars adversa proprietam sumptus fecit, eos illi teneri resarcire per c. *interposita*. 70. §. *ille denique*,

b. t. ibi: *in legitimis expensis Adversario, quos eum propter hoc fecisse constituit, condemnandus*, ubi textus loquitur de appellante, qui ante inchoatam prosecutionem appellationis invito appellato petit, ut remittatur ad Judicem à quo, consequenter, qui renuntiat appellationi.

Tacite renuntiat, si exerceat actum appellationi contrarium, v. g. si compareat in ea causa coram Judice, qui quidem superior est Judice à quo, sed inferior Judice ad quem, ut diximus paulò ante in casu, quo appellans ab Episcopo ad Papam, comparuit in eadem causa coram Archiepiscopo, cui suberat Episcopus, à quo appellatum est. Plura ejusmodi exempla tacitæ renuntiationis passim habentur; ut, si intra 30. dies Apostolos non petat, c. ab eo, h. t. in 6. si Judicem ad quem intra præfixum tempus non adierit, aut appellationis prosecutionem intra tempus præscriptum neglexerit, c. cùm sit 5. & c. directæ 39. eod. si coram Judice à quo liitem prosequitur, c. gratum 20. de Offic. deleg. ibi: *in secundo verò casu videtur ab appellatione recessum, si secundum ea, quæ premissa sunt, eum, qui appellaverit, constituerit processus*, nimirum, quod appellans post appellationem interpositam apud Judicem à quo ad producendos testes indicias postulaverit; & demum productioni, & allegationi renuntians, attestaciones petierit solemniter publicari.

§. XIV.

De Sententia super appellatione deserta.

Questio est 1. an, quando appellans intra terminum præfixum non prosequitur appellationem, eo ipso appellatio censeatur deserta: ante resolutionem, not. in dubio appellationis *deserta* (quando scilicet dubitatur, an sit, vel non sit deserta?) Judicem non debere pronuntiare *desertam*; tunc enim appellans profite habet titulum possessionis, de qua non est deiiciendus, donec convincatur de appellationis possessione dimisla; quo positio Resp. primam sententiam, à qua est appellatum, non transire ipso facto in rem judicatain, seu non coipio appellationem cente-

censeri desertam, quod appellans intra præfixum terminum non prosecutatur appellationem, nisi post Judicis declarationem citato appellante, ac in presentia partium factam; cuius probatio sumitur ex L. fin. Q. 4. C. de temporib. appell. ibi: illud etiam meritò addendum huic legi censemus, ut se quis fatali die apud appellationis Judicem introductus, sive ex parte una, sive cognitionaliter cause appellationis imponat exordium; deinde relictâ eâ discedat, & in defidia reliquum tempus permaneat, & annale tempus post inchoatam litem præterierit, viatore neque sententiam ad effectum perducere valente, propter litem jam inchoatam; neque jam terminum accipere inveniente, (cum appellatoris absentia eam finire non facilè concedat) hujusmodi iniquitatem amputantes, cum Adversarius potest etiam minimè prælente appellatore litem exercere; quia hoc speciale privilegium ejus est, qui appellationi examinandæ præsidet, posse & ex una parte causam dirimere: habemus eundem appellatorem, nisi observaverit judicium, & causam usquæ ad finem peregerit (sed & si per eum steterit, quo minus omnia litis certamina impleantur) appellatione defraudari, & sententiam contra eum latam in suo robore durare, & ad effectum perduci, tanquam si ab initio minimè fuerit provocatum, nisi ipse appellator evidentissimis probationibus posset ostendere, se quidem summa ope nisum, voluisse litem exercere; per Judicem autem stetisse, vel aliam inexorabilem causam subsecutam, propter quam hoc facere minimè valuit. Tunc etenim aliud ei annale tempus indulgemus, quo effluente, & lite minimè finem accipiente, cadere eum de appellatorio juvamine disponimus: cum ei sit apertissima facultas, & nostram adire Majestatem, & tarditatem Judicis, in querelam deducere, & nostrò beneficio perpetui.

2389. Altera quæstio est, an a sententia, super appellationis desertione lata, appellari possit? Resp. quod sic; nam à sententia, quæ infert gravamen, irreparabile aliter, appellari potest; ex dictis; sed sententia, super appellationis desertione lata infert gravamen, aliter irreparabile; ut per se constat; ergo. Contrarium tamen volunt aliqui; 1. quia sententia lata super

appellatione deserta est interlocutoria, à qua non appellatur; 2. quia c. Personas. 4. & c. cum sit, 5. h. t. dicitur, quod is, qui appellationem interpositam prosecutus non fuerit, sententiæ latae parere debet; 2. quia contumaci non conceditur appellatio; at desertor appellationis est contumax: 4. denique à sententia, quæ transfit in rem judicatam, non appellatur; ubi autem appellatio deserta est, sententia transfit in rem judicatam; ergo.

2890.

Sed, his non obstantibus, tenendum cum sententia affirmante, ex ratione jam data; nec contrarium evincunt rationes contrariæ. Ad 1. enim Resp. dato, quod ea sententia sit interlocutoria; quia tamen infert gravamen, aliter irreparabile, appellabilis est. Dixi dabo; nam aliqui distinguunt, volentes, tunc sententiam, latam super appellatione deserta, esse interlocutoriam, quando appellatum est ab interlocutoria; quia sic adhuc pendet causa principalis; non autem, quando appellatum est à definitiva; quia tunc sententia desertionis absolvit negotium principale, ut nihil supersit, nisi executio sententiæ, à qua appellatum est; sic Andr. Gail. I. 1. obser. 88.

Ad 2. Resp. verum esse, in cit. c. 4. haberet hæc verba: si quis ad nostram audentiam appellaverit, & appellationi prælixum terminum præfixerit, tu ei diem, intra quem Apostolicam Sedem convenienter possit adire, assignes: ad quam, si venire contempserit, tu illum ex tunc iudicio tuo super his, quæ in questione vertuntur, sine contradictione aliqua stare compellas. Si autem quisquam appellationis suæ præfigat terminum congruentem, nec tamen causam ad diem appellationis fuerit prosecutus, ipsum nihilominus ex tunc sententia tua (sicut de alio diximus) appell: remotâ parere, constrinxas; & in c. 5. intra quod (intellige, tempus præfixum) sis, qui appellaverit, causam appellationis non fuerit prosecutus; tenebit sententia, si post sententiam appellaverit, & à causa sua cecidisse videatur: nec amplius super eodem negotio audiatur appellans. Si vero à gravamine, & ante litis ingressum fuerit appellatum: hujusmodi audiatur appellans; quoniam Sacri Canones, etiam extra iudicium, passim appellare permittunt; nec solent huc

2891.

justusmodi dici *appellations*, sed *provocationes ad causam*. Si autem ante sententiam quis appellaverit; cogitur illius stare judicio, ad quem noscitur appellasse; ita textus: hoc tamen procedit solum, quando evidens est, quod absque causa excusante *appellationem* deseruerit; non autem, quando non est evidens, alias enim contra sententiam de *appellatione* deserata non appellaret; præsertim, cum ut colligitur ex. c. 5. in illis verbis (nec amplius super eodem negotio appellans audietur) sermo sit de *appellatione à sententia prima instantiæ*; non, à sententia *super appellatione deserta*. Ratio dictæ distinctionis est ex dict. L. finali: nisi evidenter rationibus possit ostendere, &c.

2892. Ad 3. Resp. 1. N. min. indefinitè prolatam; cum sp̄e deseratur *appellatio*, prius, quam appellans citetur à *Judice* (puta, si non petat Apostolos termino præfixo) contumax autem non sit, nisi qui citanti *Judici* non paret. Deinde, quando dicitur, *contumacem non posse appellare*, intelligitur à *negotio principalis*, seu sententia primæ instantiæ; non autem de *negotio sententiæ latæ super appellatione deserta*; cum hæc poslit esse iniqua.

2893. Ad 4. Resp. per sententiam super *appellatione deserta*, si ab ea *appellatum*, nec sententiam primæ instantiæ transire in rem *judicatam*; unde, licet verum sit, non appellari à sententia, quæ jam transivit in rem *judicatam*; non rectè tamen arguitur: ergo à sententia latæ super *appellatione deserta* non potest appellari. Ad summum igitur transmitti potest hæc propositio, quod ab illa sententia non *appelletur*, per quam sententia primæ instantiæ transit in rem *judicatam*; sic Haunold. tom. 5. tr. 5. n. 492.

Præter hæc not. cum, antequam *appellatio deducta* sit ad *Judicem ad quem*, & ab hoc ulterior progressus in cœla *appellationis inhibitus* sit, ubi hoc necessarium est; *jurisdictio ad Judicem ad quem* non sit devoluta, causam super *appellatione deserta* non posse cognosci à *Judice ad quem*; sed debere cognosci à *Judice à quo*, cuius *jurisdictio* necdum est suspenſa; secus est, si quæstio moveatur super *appellatione*, post *appellationem* jam introductam; sic enim in *Judice à quo* cef- favit *jurisdictio*, & *Judici ad quem*, cog-

noscendi etiam super *appellatione*, ejusque *desertione* jus *acquisitum* est.

Q. XV.

An, & quando *causa principalis à Judoce ad quem, remittenda sit ad Judicem à quo*;

2895. Pro resolut. not. 1. postquam *jus in e. ut debitus*. 59. b. t. constituit, quod appellans, ante sententiam, teneatur exprimere causam rationabilem, coram ipso *Judice à quo*, nec admittatur exceptio, quod prius miserat *Nuntium* ad Sedem Apostolicam; vel quod literas impetraverat, quæ nondum sunt *Judici præsentatae*: subiungat: cum autem ex rationabili causa putaverit appellandum, coram eodem *Judice causa probabili appellationis exposita* (tali videlicet, quæ si foret probata, deberet legitima reputari). Superior de *appellatione cognoscat*, Ut, si misericordia eum appellasse constituerit, illum ad Inferiorem remittat, & in expensis alteri parti condemnet: alioquin ipse procedet, salvis constitutionibus de majoribus causis ad Sedem Apostolicam referendis.

2896. Not. 2. in c. cum *appellationibus*. 5. eod. in 6. statui, ut, cum *appellationibus* frivilis nec *justitia deferat*, nec sit à *Judice* deferendum: si *Judex inferior* *appellationem* minus legitimam non admittat, eam *appellatore nihilominus prosequente*; Superior de ipsa cognoscens causam ad priorem *Judicem* (juxta Sanctiones Canonicas) sine difficultate remittat; eadem die condemnationem faciens expensarum: Si vero *Judex* admittat eandem, licet tam *appellatio*, quam ipsius *Judicis delatio à Superiore* valeant refutari: quia tamen *Judex ipse*, quantum in se fuit, à se jurisdictionem abdicavit eandem, *appellationi* déferens minus justè, totius causæ deficitio in Superioris est potestate transfusa: nec est illi *causa de necessitate* ulterius remittenda: Salvis iis: quæ super *appellationibus* post sententiam interpositis sunt statuta.

Ex præmissis textibus colligitur responsio ad quæstionem propositam; sequitur enim primò, causam principalem, super qua *appellatum* est, quin *Judex à quo* interpositæ *appellationi* detulerit, *appellatore nihilominus* *appellationem professa-*

quen-